

Quant hauran de retallar els ajuntaments del Ripollès si l'Estat no restableix l'impost de les plusvàlues?

Els municipis de la comarca recapten un 8,6% del seu pressupost per aquest tribut

L'anul·lació de l'impost de les plusvàlues pot suposar un cop molt dur per a les finances de molts ajuntaments. El Tribunal Constitucional (TC) ha tombat recentment aquest tribut que recapten els consistoris [<https://www.naciodigital.cat/noticia/226226/tc-tomba-impost-plusvalues>] i que grava l'augment del valor d'un habitatge respecte del preu de compra, un cop aquest es torna a vendre, per bé que la ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, s'ha compromès a portar aquest mateix [<https://www.naciodigital.cat/noticia/226526/montero-promet-dialeg-pressupostos-confianca-guanyar>] dilluns al consell de ministres una modificació legal per habilitar a que es pugui seguir recaptant.

Aquesta és una reivindicació del món local català, amb l'Associació Catalana de Municipis al capdavant [<https://www.naciodigital.cat/noticia/226245/acm-compensacions-plusvalues>], ja que l'impost de les plusvàlues és una de les principals fonts d'ingressos de molts ajuntaments, els quals es veurien obligats a treure la tisora si n'haguessin de prescindir. Segons el TC, el càlcul de l'increment del valor que tributa no està ben justificat i, malgrat que no obliga a retornar les quantitats ja abonades i només en frena el pagament des del moment de la sentència, arriba en un moment en què els consistoris estan en ple procés d'elaboració dels comptes del 2022.

Ara bé, l'impacte de l'anul·lació -en cas que el govern espanyol no restableixi el tribut amb rapidesa- serà molt diferent segons la zona del país. Com es pot comprovar al mapa inicial, en general són especialment els ajuntaments de l'entorn de Barcelona aquells que recapten majors quantitats d'ingressos per aquesta via, ja que és on el valor dels habitatges creix més, per bé que en altres municipis més llunyans i sovint turístics també ocorre un fet similar. Entre els 868 que havien remès la informació al Ministeri d'Hisenda, aquest impost els havia reportat 576,8 milions a les arques l'últim any liquidat, el 2019.

El consistori més beneficiat és lògicament el de Barcelona, amb 197,6 milions ingressats fa dos anys a partir de les plusvàlues, amb Sabadell en segon lloc (18,4 milions) i Sant Cugat del Vallès en tercera posició (14,4 milions), tot just la 12a ciutat en habitants però amb uns habitatges que han incrementat enormement el seu valor les darreres dècades. Les altres ciutats que van superar els 10 milions amb aquest tribut van ser Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Castelldefels i Terrassa.

Tot i això, la ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, ha assegurat que aquest dilluns, en un Consell de Ministres avançat, es donarà solució al problema: "Dilluns arreglo allò de la plusvàlua, home, esclar, ho porto al Consell de Ministres, dit i fet". La nova norma que enllesteix Hisenda reformarà l'impost perquè només es pugui gravar la plusvàlua quan realment es produeix i no com fins ara, que calia pagar el tribut independentment de si s'havia produït un veritable increment de valor i la quota a pagar podia resultar excessiva.

Més del 30% de la recaptació

En bona part, es tracta de ciutats grans, motiu pel qual l'ingrés absolut pot ser poc informatiu en aquest sentit. Si es calcula, en canvi, en relació amb el percentatge d'impostos recaptats el 2019 que representa, n'hi ha cinc en

els quals aquest tribut supera el llindar del 30% total: Tiana (35,4%), Castelldefels (34,6%), Malgrat de Mar (34,4%), Tagamanent (31,9%) i Prats i Sansor (31,3%). Si desapareguessin prop d'un terç dels impostos d'un consistori, el problema seria notable, però és que, de mitjana, suposa un 12,9% dels ingressos tributaris municipals, ja de per si una quantitat notable en unes institucions que fa temps que reclamen una major dotació financera.

Encara una altra fórmula força homogènia per comparar l'impacte de l'impost és amb la recaptació que aporta cada veí, de mitjana. Cal tenir en compte, en tot cas, que es tracta d'un tribut que s'abona puntualment i només algunes persones, a diferència d'altres com l'IRPF o l'IVA, recurrent i per a pràcticament tothom. Per això, la venda d'un sol habitatge molt car en un poble petit pot fer que sembli que els seus veïns en paguen quantitats altes, quan en realitat es tracta d'una operació puntual que pot no repetir-se en anys successius.

Tenint en compte això, però, el pagament d'impostos per càpita d'aquest impost va ser de mitjana més elevat el 2019, en primer terme, a tres municipis de la Cerdanya: Bolvir (1.463,3 euros), Prats i Sansor (876,4 euros) i Das (462,4 euros). Darrere seu se situen Campelles (333,5 euros), al Ripollès, i Castell-Plata d'Aro (309,9 euros), al Baix Empordà. De mitjana, en tot cas, cada català va pagar als seus ajuntaments 77,1 euros per aquesta via, fa dos anys.

Les comarques més afectades

Les diferències territorials es veuen encara més clares si s'analitza l'impacte d'aquest impost a nivell comarcal, ja que això permet reduir les distorsions provocades per operacions molt cares en pobles petits que tenen un fort impacte en les arques locals de forma puntual. El mapa següent mostra clarament com l'anul·lació del tribut a les plusvàlues tindria unes conseqüències molt greus a determinades zones i, en canvi, quasi ni es notaria en d'altres.

Si el càlcul es fa en relació al percentatge d'impostos que representa aquest tribut (la via més directa per preveure eventuais retallades), s'observa encara més clarament com els ajuntaments de les comarques de l'entorn de Barcelona serien els més damnificats. Al Maresme representa el 16,4% dels ingressos impositius totals dels consistoris, al Baix Llobregat i el Barcelonès s'eleva fins al 16% i al Vallès Occidental, fins al 15,4%. També és notable, com ja s'intuïa, a la Cerdanya (14,7%), just per damunt del Garraf (14,5%). Al Ripollès la xifra se situa en un 8,6%.

Per contra, hi ha tres comarques on l'impost de les plusvàlues no representa ni l'1% dels tributs recaptats. És quasi nul l'ingrés fiscal que suposa al Pla d'Urgell (0,2% del total), la Terra Alta (0,3%) i la Ribera d'Ebre (0,9%), comarques on el preu de l'habitatge no ha crescut especialment i de forma generalitzada els darrers anys. Al mapa es pot observar, de fet, com hi ha una línia vertical que quasi parteix el país per la meitat, quedant la zona est amb poc pes de l'impost i l'oest, amb una recaptació més rellevant. Serà aquesta la que estigui més pendent de com es resolgui una qüestió que podria forçar els ajuntaments a fer dures retallades just l'any anterior a les eleccions municipals.

Font del document:

<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/34882/quant-retallar-ajuntaments-ripolles-no-restableix-limpost-plusvalues>